

Snel en goed een rapport maken voor het nieuwe toezichtkader

De onderwijsinspectie heeft als doel het bewaken van de kwaliteit van het onderwijs. Dit doet de inspectie onder andere door het bezoeken van scholen. De inspectierapporten zijn een subjectieve beoordeling om de kwaliteit van een school inzichtelijk te maken.

Deze informatie kan door scholen gebruikt worden om zaken op te pakken en te verbeteren.

Het nieuwe toezicht is gericht op het borgen van de basiskwaliteit van het onderwijs in Nederland en het stimuleren van scholen en besturen om te blijven verbeteren. We nemen u deze keer mee in de ontwikkeling van dit toezichtkader in de afgelopen 200 jaar.

door Herman de Wild,

algemeen directeur/bestuurder

TOEN

De hoofdinspecteur in de 19e eeuw

Schoolorganisaties ontvingen een zeer gewichtige brief van het ministerie waarin zij aankondigde dat de hoofdinspecteur op bezoek zou komen. Dan kon het gebeuren dat de heer Wijnbeek op bezoek kwam. H. Wijnbeek was van 1832 tot 1849 hoofdinspecteur van het onderwijs. Hij reisde door heel Nederland en schreef rapporten over scholen in vele steden en dorpen. Zijn rapporten logen er

vaak niet om. Een citaat uit zijn rapport aan de toenmalige minister, waarbij Wijnbeek terloops nog een opmerking heeft over het drankgebruik van 'den onderwijzer te Waarden'.

Ik heb de eer Uwe Excellentie aan te bieden mijn verslag van den staat, waarin ik de lagere en middelbare scholen van Zuid-Holland bij mijn schoolbezoek van dit jaar heb bevonden en neem de vrijheid de aandacht Uwer Excellentie in 't bijzonder te vestigen op het daarbij vermelde aangaande het voornemen van het Gemeentebestuur te Monster om het schoolfonds in de drie dorpen dier gemeente op te heffen, hetwelk ten gevolge zou hebben, dat meer dan 200 kinderen der behoeftigen van het schoolonderwijs zouden verstoken worden; de tegenwerking te Gouda tegen de oprigting eener bewaarschool voor minvermogenden; den burgemeester van Ouwkerk, die het schoollokaal en de woning des onderwijzers jammerlijk laat vervallen; het gebrek aan voorziening in de schoolbehoeften der armen kinderen te Bodegraven, waardoor deze geen gebruik van de school kunnen maken; den haveloozen staat der school, en den onderwijzer te Waarden, die zich aan den drank te buiten gaat; den door doofheid voor het onderwijs ongeschikt geworden onderwijzer der lagere school te Vianen; den gevaarlijken toestand van het schoollokaal te Maasdam; het bezwaar, dat er te Rijsoord bestaat om in de dringende behoefte aan een ander schoollokaal te voorzien.

NU

Het nieuwe toezichtkader

Er is inmiddels een nieuw toezichtkader. In dit kader staan een aantal zaken die anders zijn. Hieronder drie quotes van de Inspectie over de meest opvallende aanpassingen die zij doorvoeren:

- > Kwaliteit: 'We kijken met name of er sprake is van een verbetercultuur, een gezamenlijk streven om de onderwijskwaliteit niet alleen op voldoende niveau te brengen maar ook duurzaam te verbeteren. Als deze verbetercultuur aanwezig is, ontstaat er ruimte om de onderwijskwaliteit als geheel op een hoger plan te brengen. Binnen onze stimulerende rol willen we daar actief aan bijdragen.'
- > Professionaliteit: 'We kijken of de schoolleiding en het team gezamenlijk werken aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit.'

- > Verbetercultuur: 'De uitvoering van de wettelijke eisen rondom kwaliteitszorg vraagt van de school een gezamenlijke inspanning vanuit een verbetercultuur en professionaliteit.'

Naast deze drie inhoudelijke punten verandert ook met wie de Onderwijsinspectie in gesprek gaat: de Inspectie

gaat naast haar bezoeken aan scholen ook in gesprek met hun besturen. In een interview zegt Arnold Jonk, hoofdinspecteur van de Onderwijsinspectie: "We zoeken naar een nieuwe balans tussen oordelen en stimuleren. Stimuleren krijgt een zwaardere rol."

De Onderwijsinspectie zoekt daarbij heel nadrukkelijk de dialoog met de schoolorganisatie (zie ook 'De aftrap' in dit Dyademagazine).

TOEKOMST

Automatisch rapport ter voorbereiding op het bezoek van de Onderwijsinspectie

De technologie staat niet stil. Er is inmiddels audit software op de markt waarbij schoolbesturen met een simpele software zich kunnen voorbereiden op de dialoog met de Onderwijsinspectie. De software voldoet al aan de eisen van het nieuwe toezichtkader. We bespreken hier Risk Changer. Audit software voor het onderwijs.

Een doelstelling van scholen is dat het onderwijs zich blijft ontwikkelen door te sturen op kwaliteitsverbetering. Daarvoor hebben scholen een onderwijsomgeving nodig waarin ze kunnen accelereren. Dit wordt mogelijk gemaakt door "goed bestuur" dat zich richt op het systematisch werken aan de

kwaliteitsverbetering. De basis hiervoor kan worden gelegd door een goede zelfevaluatie met de juiste onderwijscontent en software. Het is essentieel dat scholen en het bestuurskantoor van onbewust naar bewust bewegen, dan is er sprake van verandering en is groei mogelijk. Met het monitoren van de verbeterpunten via de PDCA cyclus ontstaat een borging van de verandering.

In de praktijk kent een (zelf)evaluatie verschillende vormen, waarvan doorgaans een onderlinge visitatie of een interne of externe audit deel uitmaakt.

Met het monitoren van processen voor een school en bestuurskantoor ondersteunt Risk Changer zelfevaluatie. Een softwaretool waarin niet alleen de evaluatie centraal staat maar ook het monitoren van de verbeteringen op basis van de PDCA cyclus. Naast professionalisering levert deze software inzicht en een behoorlijke tijdsbesparing op. Door het 'online' invullen van vragen genereert de software automatisch een rapport dat u kunt bespreken in de dialoog met de Onderwijsinspectie ●

Dyade innoveert door: Risk Changer is leverbaar via Dyade.

Wilt u meer informatie of Risk Changer aanvragen?
Neem dan contact op met Jan Maarten Brommersma
(Jan.Maarten.Brommersma@Dyade.nl / 06-11004587)